

ի հրոյ, կամ լուանալ զձեռան ցուրտ ջրով, եւ բարեօք սրբել զոյնս չոր պատառիւ :

Երբեմն պատահի եւս, զի ոմանք նոյնպէս ընդարմանան ի ցրտոյ, որք միանգամայն անկարող լինին ի կիր առնուլ զգործելի անդամն իւրեանց. դեղ այսպիսեաց է միայն շփել զմեա սեալ տեղիսն ձեամբ, եւ ուր ոչ գտա նիցի ձիւն՝ ցուրտ ջրով, ամենեւին զգուշացի մերձենալոյ ի հուր կամ ի ջերմ ջուր, զի մի մեասեօցի անբու գայութեամբ կամ փտմամբ խորսու :

Ըշխատասէրք, որք ի ջերմ եղանակի գործեն արտաքոյ տան, յորժամ թողուն զգործն ի դուլ տալ զինքեանս ի վատտակոյն, մի բնաւ իշխեսցեն ընկողմանիլ կամ ննջել յաբեւու, զի այս բազում անգամ պատճառէ մահառիթ ջերմն, այլ կամ դառնայցեն ի տուն, կամ գոցեն գհովանաւոր տեղի ինչ, յոր կարեն հանգչիլ օրչափ եւ ցանկան՝ ապաս ի վնասուց :

Բազումք ի մշակաց եւ ի բեռնակրաց կամ յայլ գործավարաց ելանեն առ գործ իւրեանց հեռի ի տանէ, մնալով անդ անսուալ ի բոլոր օրն. եւ այս ոչ փոքր վնաս սրտաճառէ առողջութեան նոցա : Բայց որչափ եւ հեռի իցեն նոքա ի տանէ, կարեն կարգադրել զժամանակ ճաշու իւրեանց, կամ դառնալով ի տուն ի ճաշել, կամ առնլով ընդ իւրեանս զպատրաստեալ կերակուր ինչ : Քանզի ծանր աշխատողք պարտին յաւէտ փոյթ տանիլ ընուլ զքաղց իւրեանց ի ստիպման ժամու պարզ եւ անդարար կերակրովք. քանզի հիւթք եթէ ոչ ստէպ նսրագին սննդարար կերակրով, փութով աղականին, յորմէ եւ սրտաճառի ստատիկ ջերմն, անկարողութիւն եւ նուաղութիւն

անդանոց եւ այլ վտանգաւոր հիւանդութի, յորմէ զգուշանալ սրտալին :

Չի որովհետեւ սարուստ կենաց մշակաց, բեռնակրաց եւ փորձկանաց՝ կախի զառօրէական աշխատարուծենէ իւրեանց. վասն որոյ ամենայն մտազրուծեամբ պարտին զգուշանալ ի սին յիշատակեալ վտանգացն, զի մի անառողջութեամբ անկանիցին ի կարօտութիւն եւ յաննորոգելի թլշուառութիւնս :

(Երբեմնապէս)

Վ Ե Ր Ա Դ Ա Ր Զ

Տ. ՅԱԿՈԲԱՅ Ս. ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԻ

Ս. Եթուոյս միաբան Գեր. (Եւկսե Ս. Եպիսկոպոսն, որ այցելութիւն կը շրջէր Հայաստանի քաղաքներուն, գիւղաքաղաքներուն եւ գիւղերուն մէջ ի մխիթարութիւն ժողովրդեան, վերադարձաւ ի Ս. Եթուս, հընգամեայ բացակայութենէ զկնի, առ ժանաւոր դիմաւորութեամբ եւ վաշելուչ հանդիսիւ ընդունուելով : Գեր. Սրբազանին վերադարձի խընդակցութեան առթիւ քանի մի ճառեր կարդացուեցան, որոց մէջէն կը տպագրենք ահա Օւելունադարդ Ստեփաննոս վարդապետի յօրինած սասանաւորը :

Արեւոյ Յակովբեանց՝ առաքելական, Սեծի Եթուոյս՝ մշակ քրտնաջան. Արոյ միաբան ի Պատրիարքութեանն Տ. Գաբրիէլ անգրադարձութեանն : Ունի զգլխովն՝ պսակ բոլորեալ, Արով տաղայէլ շրջէ գլխիկայր :

Օր հնարեաց վաղ՝ ճգնազգեաց
սուրբ հայրն,
Երանեալ Կնաօնն՝ կոչկոճեալն անձառն:
Եւ ժիր մատուռակ՝ մեր Լսբա
նաղեան,
Որոց բարոզող՝ շիրիստոսականն .
Իաղձաց մտանեւ՝ անդ ի նր խորանն,
Յիշել և նոցունց՝ զանցեալսն
որք կան:
Ունի ի ձեռին՝ ղբաժակ փշկու
թեան,
Երկրորդաբեղի՝ ուետին աստուածեան .
Իաշխէ բաղձողաց՝ զՀայն անմա
հաւթեան,
Որ է իսկական՝ դեղ բժշկութեան:
Եւ ի բուրէ հոտ՝ անձառ քաղց
րութեան,
Որով սրբին մեղք՝ ամաց բազմութե
ւ փոխուստ դառնայ՝ նորին զօրու
թեամբն,
Եւ երկնուստ անկէալն՝ հրեշտակ
սատանն:
Հատ է արդ շատ է շրջողն
ի Հայաստան,
Եւ Եպիսկոպոսն՝ Յակովբ Սրբազանն .
Հառաւիղ բարի՝ ձեռնասուռն
Իաւթեան,
Եւ յամ նուիրակ՝ տանս թորգոմեան:
Վեղցկաբարբառ՝ լեզուազգեաց
փարթամ,
Ինդ որ զմայլեալքն՝ յոյժ սւրբականն .
Չէ ուրանալի՝ յառուածուստ
ժամանն,
Եւ սողացն իսկոյն՝ յայտնի է այդ բանն:
Եւ մաքուր վարուք՝ կրօնաւոր
արթուն,
Պարապօղ գրեանց՝ հոգւով հաս
տատուն .
Վա՛ղ խոհմընտիր՝ այլ և բանիբուն,
Իբրեւ վարդ կարմիր՝ տեսանի սիրուն:
Ունի զայդ ևս՝ հոգի հեղութեան,
Իսս սաղմսերգու՝ երջանիկ
Իաւթեան,

Նշտ թեալիստիւն՝ ի ճքնաղ կայանն,
Բաջ գիտէր սոյնպէս՝ Իա իթ
սրբազանն,
Եւ որ պատրաստէ՝ սեղան
սրբութեան,
Եւ եղ անմահն՝ երկնից վէհ Լսբայն .
Որում հրաւէր տայ՝ աղգիս Երաժեան,
Պատրաստ սեղանոյն՝ յաւիտեական:
Օ, ի ա՛յդ մոռացայ՝ զեօթեալի
Իաւթեանն,
Օ, լուսասաղարթ՝ դրախտին
վայելմանն .
Որոց ըղթեանն՝ ունի ի բերան,
Նշալիէ տեսչմամբ՝ տալ պտուղ
զարկեան:
Եւ յովմբ թախանձէ՝ առ Լնն
էութեան,
Որ բազմի յԵթոս՝ քերովէական .
Պահել զանձն իւր՝ Լնն անեղական,
Որ համաւէր կանխաւ՝ զաղպն
Իսրայէլեան:
Պաղատի հուով՝ առ Լոյսն
ուղփեան,
Չքնաղ թագուհին՝ քաղցրալուր
մայր Տեառն .
Եւ ձրեւել նմա՝ կաթն կուտութեան,
Որ այնու սնաւ՝ նորածին Լսբայն:
() Ծան կարգաց միշտ՝ հոջակէն զայն
Օ, աղթիս նորին՝ Տեառն հաճոյական .
Եւ յա է, Յակովբայ՝ ճգնաւորական,
Մծբին քաղաքի՝ Հայրապետ կարդան:
Եւ միջնորդ նմա՝ ընտրեալն այն,
Բաջ բաժակարբու՝ Յակովբ
առաքեալն .
Որ ունի զանուն՝ այդ յատկական,
Եւ բաներ գէս՝ որդի Օեբեթեան:
Եւ մէկն ասէ՝ զիմօք խնդական,
Դու բարի եկիր՝ Հայր մեր հոգեկան,
Գալուստ քոյ եղև՝ առ իթ
ցնծութեան,
Տինս խրախանամբ՝ սրտիւ եռացման:
Կեցցէ տա յաւէժ՝ մեր եկաւու
րեալն,

Խանդակաթ սիրովն՝ որ զմեզ
 գգուեալ.
 Ճեպ հանգարտեցոյց՝ սիրտս մեր
 ճմլեալ,
 Վնեղով ՚ի տան՝ բերկրութեամբ
 լցեալ:
 Փառք թագաւորին՝ ստրկամեծար,
 Խնամական գթովն՝ որ ստրուկս
 պատուեալ.
 Խոր ծերացեցոյս՝ արժանի արար,
 Համբուրել զԼճն՝ քեռորդւոյս
 զօծեալ,
 Լըթեա առ Տէր՝ Հայր գորդ
 վական,
 Օ՛ր արժանասցուք՝ չքնաղ տեւ
 սութեանն.

Նստողին յաջմէ՝ Հօրն անեղական,
 Սխակ արմաւոյ՝ փիւնիկ գերարիւնան,
 Որ խրախոյս տայ մեզ՝ յանձան
 ձիւն այն,
 Եկայք Հօր իմոյ՝ ժառանգք օրհն
 նութեան,
 Փառք պատիւ նմա՝ այժմ և յաւի
 տեան,
 Կաւոյս կազմողին՝ Հօր իմաստու
 թեան.

Սրբաբանս Վ.
 1871 Մարտ 23 Սահակի թով
 յԵրուսաղէմ ճանկեան
 Տիգրանկերտի:

ՀՐԱԺԵՇՏ ՊԱՆԴԻՏԻՆ

Ո՛ր, խանդ յիս բորբորի այսօր, խանդ հայրենեան
 Որ ՚ի սէր հայրենեաց զիմ սիրտ վառէ հայկեան,
 Եւ նոր իմն արդ խրախոյս՝ արծարծեալ յիս այսօր
 Հրաւէր կարգայ ահա, հէգ սրտիս հրատուչօր,
 Սրանալ ՚ի Հայաստան
 Ողջունել զՀայաստան.

Ո՛հ, քանի յոյժ դառն է ընդ աստեղօք օտար
 Պանդխտին շնչել շունչ, և կալ անդ ընդ երկար,
 Երբնում արդ աւանիկ, յարեւ մեր վեհ քաջաց
 Աքք մեռան և հանգեան ՚ի փառս հայ հայրենեաց,
 Երթալ ՚ի Հայաստան
 Համբուրել զՀայաստան.

Ուստի արդ նիստ ՚ի ձի՛ սրտիւ քաջ և ազատ
 Օայս ձեզ որոտամ Հայք, ահա քաց ՚ի ճակատ,
 Չեզ, իմ սրտի հատոր, ո՛հ եղբարք իմ պանդուխտ
 Բարեան արդ կաջջիք դուք, զի այս է իմ սուրբ ուխտ,
 Վազել ՚ի Հայաստան
 Ղրկել ո՛հ, զՀայաստան.

Ուխտ զոր ուխտեաց անձն իմ և սիրտ հէգ և թշուառ
 Սինչ նա էր ընդ եղբարցդ, յայդ ՚ի լալեաց ՚ի վայր,
 Եւ ձ ձեզ իմ երդոց ձայն, զոր ես երգէի միշտ,